

Ens cal professorat de llengua i literatura

Josep Bargalló Valls

Conseller d'Educació de la Generalitat de Catalunya

Ales llistes d'interinatge i substitució de secundària, i d'una manera molt evident de fa uns pocs anys, hi ha una constant que ens ocupa i preocupa: la falta de professorat de les assignatures de Llengua Catalana i Literatura, Llengua Castellana i Literatura, i Matemàtiques. Aquesta circumstància també es produeix en altres especialitats, sobretot de l'àmbit de la formació professional, però és en aquestes tres matèries on tenim el dèficit principal de docents.

La primera obligació del Departament d'Educació és no deixar els alumnes sense professorat i, en conseqüència, cobrir aquestes places que necessita l'ensenyament secundari del nostre país —de la secundària obligatòria, principalment, però també del batxillerat, la formació professional i els ensenyaments de règim especial. La situació ideal per a les places de Llengua Catalana i Literatura és cobrir-les amb professorat amb el títol de grau en Filologia Catalana que tingui al mateix temps el màster professionalitzador. No és solament la situació ideal, és la que dona més garanties de coneixements acadèmics i científics en llengua i literatura, i, al mateix temps, la capacitat de respondre pedagògicament a les necessitats d'aprenentatge dels alumnes.

El grau en Filologia Catalana —ni cap altra llicenciatura o grau—, però, no garanteix per si sol els coneixements necessaris sobre la naturalesa de l'aprenentatge ni sobre la didàctica de la matèria o les metodologies formatives. De fet, no hi ha cap grau —tret de Magisteri— que acrediti els seus titulats per a la docència. Són els màsters els que esdevenen estudis professionalitzadors i són la via inicial per a formar docents d'una determinada especialitat. Amb el màster tot sol, n'hi ha prou? És evident que no, i torno al

plantejament inicial: la fórmula òptima és la combinació del grau específic amb el màster professionalitzador.

La necessitat d'haver de cobrir les places que avui en dia no es poden nomenar completament amb professorat format a les nostres universitats que compleixin aquests dos requisits —grau específic i màster— ens aboca a solucions immediates i a solucions d'un futur que també hauria de ser immediat. Les primeres: fórmules provisionals, que en cap cas no siguin nomenaments definitius, a partir d'opcions com la de professorat de primària amb el grau específic o titulats

en la matèria en vies d'obtenció del màster. Però són tan sols solucions d'emergència. Les d'un immediat futur: augmentar el nombre d'estudiants del grau en Filologia Catalana i millorar l'especialitat corresponent en el màster. Sobretot perquè la manca de candidats a cobrir les places de secundària augmentarà: els filòlegs que van entrar en

el sistema educatiu com a docents en els anys vuitanta es troben ja en edat de jubilació o estan a punt de fer-ho.

L'alumnat de secundària es mereix el millor professorat, format adequadament, és a dir, coneixedor en profunditat de l'especialitat que imparteix, dominador dels processos d'aprenentatge, amb les suficients habilitats comunicatives i amb les aptituds desenvolupades per a una educació competencial. En el cas que ens ocupa, ens calen, doncs, més estudiants de grau en Filologia Catalana i una especialitat del màster adreçada a obtenir eines pedagògiques genèriques i en la matèria.

Des del Departament d'Educació estem oberts a col·laborar amb les universitats —les institucions encarregades tant de la formació especialitzada com de la formació professionalitzadora— per trobar tota

La situació ideal per a les places de Llengua Catalana i Literatura és cobrir-les amb professorat amb el títol de grau en Filologia Catalana que tingui al mateix temps el màster professionalitzador.

mena de solucions. De fet, hem posat diverses propostes damunt la taula. Una d'elles és la necessitat de generar campanyes per atraure els alumnes de batxillerat cap a les filologies. I això vol dir ser capaços de fer-ho amb un registre i format atractiu per als joves del segle XXI. Ja organitzem conjuntament des fa uns quants anys unes jornades de literatura catalana amb els alumnes de batxillerat, però això no és suficient.

Per altra banda, l'actual sistema d'accés a les diferents especialitats del màster professionalitzador que s'imparteixen en el nostre sistema universitari preveu que futurs professors que provenen de diferents graus puguin accedir-hi si acrediten haver cursat, durant els seus estudis, un mínim de 30 crèdits dels 240 del total del grau de l'especialitat que demanen —i encara, en algun cas, amb alguna fórmula menor. Això és així per a totes les especialitats. Igual com un enginyer, un arquitecte o un físic poden inscriure's al màster en l'especialitat de matemàtiques, un graduat en comunicació pot fer-ho en la de llengua catalana o un periodista en la de llengua castellana,

i viceversa. I en el cas de les llengües estrangeres, qualsevol graduat de qualsevol disciplina pot ser professor d'anglès, de francès o d'alemany si acredita coneixements d'aquestes llengües de nivell C1 o C2 (segons la branca de la seva titulació).

Des del Departament defensem la necessitat del màster professionalitzador, de les competències

Des del Departament defensem la necessitat del màster professionalitzador, de les competències i habilitats que el fonamenten, i per això hem fet costat a les universitats, en els darrers anys, en la seva millora.

i habilitats que el fonamenten, i per això hem fet costat a les universitats, en els darrers anys, en la seva millora. I continuem creient que aquest procés no hauria d'aturar-se: més dedicació a les matèries de cada especialitat, prioritització per als graduats en la matèria i, a ben segur, requisits previs més perfi-

lats per als alumnes provinents d'altres titulacions que l'específica.

Les universitats saben que poden comptar amb nosaltres per a aconseguir el que ens cal —com a sistema educatiu i com a país: més docents de llengua i literatura, molt ben formats en coneixements, habilitats i metodologies.■

El plaer de compartir

Trias
DES DE 1908

Trias Galetes - Biscuits, S.A.

Ctra. de Sils, 36
17430 Santa Coloma de Farners
Tel. 972 84 12 13
www.trias.cat